

PRONK TULPEN BV

‘Iedereen Pronkt met tulpen’

Onder bovenstaand motto gaan de broers Richard, Marco en Edwin Pronk voor de beste kwaliteit tulpen. Daarom kiezen ze voor de vroege broei voor verse Nieuw-Zeelandse bollen en broeien ze op het e-ben vloedsysteem, waarvoor ze een speciale broeibak hebben ontwikkeld die zorgt voor optimale wortelgroei, zonder dat de ‘buren’ worden meegeplukt.

Marco Pronk

Tekst en foto's: Gerrit Wildenbeest

Een luchtfoto in drie delen in de entree van het fraaie nieuwe broeierijcomplex van Pronk Tulpen BV (Avenhorn) herinnert aan de dramatische gebeurtenis in 2008 toen hun nieuwe broeierij vrijwel geheel afbrandde. De broers Marco (42), Edwin (42) en Richard Pronk (44) en vader Cees zullen dit nooit vergeten. Gelukkig gaat het leven door en met veel doorzettingsvermogen konden ze in augustus 2009 een nieuwe start maken in hun huidige complex. Pronk Tulpen BV

bestaat uit een teelt- en een broeierijtak. De tulpenteelt bestaat uit 28 hectare Hollandse teelt in de omgeving van Dronten (waarvan 3 ha onder plastic) en 6-7 hectare in Nieuw Zeeland. De broeierij omvat dit jaar 13, 8 miljoen tulpen, waarvan 11 miljoen Hollandse teelt en 2,8 miljoen Nieuw-Zeelandse bollen. “Van 10 oktober tot 10 december zitten we in de Nieuw Zeelandse tulpen, daarna zijn de aangekochte Zeeuwse bollen aan de beurt, vervolgens de bollen onder plastic en dat loopt dan door in de gewone Hollandse bollen. In totaal broeien we zo'n 30 soorten”, zegt Marco Pronk.

AFSTAND

Op het moment van ons bezoek - 19 november - zitten de gebroeders Pronk dus volop in de Nieuw-Zeelandse broei, die geveild wordt onder de naam Kiwitulpen. Het Nieuw-Zeelandse sortiment bestaat uit 'Barcelona', 'Stronggold', 'Orange Princess', 'Montreux', 'Rococo', 'Pallada', 'Prinses Irene' en 'Annie Schilder'. Waarom deze cultivars? Marco: “Het zijn soorten die een zeker rendement opleveren. Al blijft het telen op afstand risico's in houden. We telen al 14 jaar in Nieuw Zeeland en weten wat hier niet kan, kan daar ook niet”. De bollen worden na het

De Novakrat met inlegrek: ook geschikt voor grote maten (12-op)

Optimale wortelontwikkeling.

rooien ter plekke gepeld en bewaard en vervolgens in containers verscheept naar Nederland. Dat wil zeggen dat deel van de bollen dat in de eigen broeierij wordt gebruikt. Afhankelijk van de vraag en de prijsvorming gaan de dikke maten naar broeiers in Amerika en – opvallend – ook wel naar Polen. Na een zes weken lange reis, waarvan dit jaar ook een deel gekoeld in kuubkisten, gaan de bollen thuis in Avenhorn in de cel voor de droogwand totdat ze opgeplant worden.

Dat opplanten gebeurt dit jaar nog deels in de Novakrat (prikbak van Bulbfust voor eb- en vloedsysteem), maar vanaf half november komt er een inlegrek in. In deze krat zijn de ervaringen met andere kratten - de Smaktray en de prikbak van Bulbfust voor eb-en-vloed (Bulbtray) - verwerkt. De Novakrat kent het Bulbfust-overloopstelsel, maar het verschil met de Bulbtray is dat de Novakrat bestaat uit 1 bak en een los verenkingsrek (per hokje vier prikkers). Elke bol heeft zo zijn eigen kamer, waardoor het meeplukken van de burens - een probleem bij de andere trays - voorkomen wordt. Dit zonder dat de voordelen van de optimale beworteling verloren gaat. Op de Novakrat passen alle maten (10-11-12), zelfs de 12-oppopen kunnen gepland worden - dan wel in de lengterichting - zonder last van meetrekken, omdat de wortels onder de schotjes groeien. Het verenkingsrek heeft een witte kleur en de Novakrat is zwart, visueel versnelt dit het opplanten van de bollen.

BEWORTELING

Na het opplanten gaan de bakken de cel in voor de bewortelingsperiode van tussen de 2 en de 3 weken. In de cellen worden de bewortelde bollen van vers water voorzien via het eb- en vloedsysteem. “We deden het in het begin met stromend water, maar dat gaf verslijming. Toen wij in 2004 met eb en vloed in de cel begonnen, hadden we daar geen last meer van, dat was echt geweldig”. Marco weet niet helemaal

of dat de oorzaak is, maar feit is dat de bollen, geplant op hun nieuwe Novakrat, beduidend korter en sneller bewortelen (soms met 10 dagen al voldoende lange wortels voor de kasperiode!) dan op hun ‘oude’ tray’s. Waarschijnlijk komt dat doordat in hun Novakrat de bol dicht bij de bodem komt als je eb hebt. De kasperiode duurt gemiddeld 16 dagen. Het voordeel van eb- en vloedsystemen is dat je kunt sturen op voedingsstoffen en EC’s. In de cel houden de broeders Pronk voor hun Nieuw Zeelandse bollen een EC aan van 1,9; in de kas is dat 2. Wat de beste pH is zijn ze nog aan het uitvogelen. In het eerste jaar hanteerden ze een pH van 6,0, tegenwoordig zitten ze op 6,9. “We denken dat bij deze pH de opname van de voedingsstoffen het beste is”.

De logistieke verplaatsing van cel naar kas is simpel. Vanuit de cel worden de kratten in containers gezet, die in een opduwsysteem terecht komen. De rijpste tulpen staan zo altijd vooraan. Als de tulpen bijna plukklaar zijn gaan ze naar de plukhal, waar een plukband over de containers heen is gesitueerd. Via de plukband komen de tulpen in de verwerkingshal met twee bosbanden. Eind november gaat Pronk Tulpen BV over op het automatisch bossen, waarvoor de bekende Bercomex Furora bosmachine is aangekocht. Marco verwacht met de Furora zo’n 7 bossers te kunnen uitsparen, maar het belangrijkste vindt hij de rust die het automatisch bossen zal geven. “Je koopt rust”.

SCHOON WERKEN

In het hele broeiproces wordt veel aandacht besteed aan schoon, hygiënisch werken. Zo wordt al het water dat richting de tulpen gaat gefilterd en ontsmet met een UV ontsmetter. Voor het schoonmaken van de Novakrat heeft Marco samen met broer Richard een eigen geautomatiseerde krattenspoelmachine ontworpen, die behalve de krat ook het losse verenkingsrek schoonspoelt en geheel automa-

tisch weer in de krat plaatst. Voorwaar een wonder van vernuft.

Marco is ervan overtuigd dat met hun eb- en vloedsysteem een kwaliteit tulpen gebroeid kan worden die kan wedijveren met de beste potgrondtulpen of misschien wel beter is. Zijn definitie van kwaliteit is helder: ‘de klant moet er blij mee zijn’. Vandaar hun slogan ‘Iedereen Pronkt met tulpen’. Een bos tulpen moet in elk geval zeker een week op de vaas staan. Al hun tulpen komen voor de klok. Over het actuele onderwerp beeldveilen merkt Marco op dat hier best wel haken en ogen aanzitten. ‘Een tulp is nu eenmaal geen roos’. Zelf hebben ze geïnvesteerd in een professionele camera en een studio, maar dan nog blijft het een probleem dat de mooie foto niet altijd de actuele situatie op het moment van veilen weergeeft. Dat geldt zeker voor ‘weekendtulpen’ – vrijdag geplukt plus gefotografeerd, maandag geveild. “Een kortje zie je wel, maar de kleur betrouwbaar weergeven blijft een probleem”. Een foto bij aankomst op de veiling zou een oplossing zijn, maar daar wil de veiling niet aan.

KIWITULPEN

Het is wel zo dat veel kopers op naam kopen. Marco weet bijvoorbeeld van sommige kopers die blindelings hun Nieuw Zeelandse Strong-golds willen. Pronk Tulpen BV verkoopt de Nieuw-Zeelandse tulpen met een fraai en herkenbaar Kiwilogo op het vloeitje. Veel van hun Nieuw-Zeelandse tulpen gaan momenteel naar Moskou. Met een middenprijs die redelijk boven de veiling middenprijs ligt is Marco tevreden. “Dat moeten we ook wel hebben, want het zijn dure bollen”. Hij verwacht dat dit jaar door de schaarste aan bollen de tulpen rond de kerst goed aan de prijs zullen zijn. Maar dubbel produceren voor bepaalde feestdagen of het mikken op een bepaalde maand, daar doen ze niet aan. ‘Iedereen doet het op zijn eigen manier’.

De geautomatiseerde krattenspoelmachine: wonder van vernuft

De kasperiode bedraagt gemiddeld 16 dagen